

Zandgronden en nitraat

Grondwater mag maximaal 50 milligram nitraat per liter bevatten. Dat staat in de Europese Nitraatrichtlijn. Water met meer nitraat is ongezond voor mens en milieu.

De maatregelen in de integrale Notitie Mest- en Ammoniakbeleid zijn in het westen van het land doorgaans voldoende om deze eis in 2010 te halen. Het gaat om hoogproductieve landbouwgronden, waaruit de gewassen veel stikstof opnemen. Verder verdwijnt veel nitraat doordat het wordt omgezet in het onschadelijke stikstofgas.

In het oosten van ons land ligt de situatie anders. De voorgestelde maatregelen zijn onvoldoende voor 308.000 hectare hoger en daardoor droger gelegen gronden. In deze gronden wordt de stikstof uit mest voor een deel omgezet in nitraat, dat gemakkelijk uitspoelt. Juist de zandgronden zijn belangrijk bij de waterwinning. In de motie Vos vroeg de Tweede Kamer de regering om voor de droge zandgronden met extra beleid te komen, vergezeld van de bijbehorende financiële middelen. Mede onderdruk van 'Brussel' heeft het ministerie toegezegd extra middelen vrij te maken voor aanvullend beleid op de zandgronden.

Tijdens een workshop in Arnhem hebben ongeveer vijftig deskundigen uit de hoek van landbouw, milieu en overheid zich over mogelijke oplossingen gebogen. Met bedrijfstechnische aanpassingen is het mogelijk de stikstofverliezen aanzienlijk te beperken. Dit is gebleken uit onderzoek op een proefbedrijf. Er zijn heel wat 'bewezen' technieken voor een efficiëntere stikstofbenutting. Daarnaast zullen ook structurele maatregelen nodig zijn, zoals opkopen of afromen van melk- en mestquota, extensiveren, omzetten van landbouwgrond in natuur en stimuleren van biologische landbouw. Een concreet en uitvoerbaar aanvullend stikstofbeleid is dus uitvoerbaar. Het is onmogelijk en onrechtvaardig de landbouwsector voor alle kosten van dit beleid te laten opdraaien. De oostelijke provincies zullen op basis van de resultaten van de workshop de extra benodigde middelen bij de betrokken ministers Van Aartsen en De Boer gaan incasseren.